

**VHÚ – Vojenský historický archiv**

**Řada: S**

**Velitelství divisní oblasti 2 –  
Vyšší velitelství 3**

**1939 – 1944**

**Inventář**

**1972**

## Velitelství divisní oblasti 2 – Vyšší velitelství 3

Fond Velitelství divisní oblasti 2 – Vyšší velitelství 3, uložený ve Vojenském historickém archivu, obsahuje materiál vzniklý z činnosti součásti bývalé slovenské armády – Vyššího velitelství 3, které po reorganizaci v říjnu 1940 a snížení počtu slovenských divisí ze tří na dvě, bylo přejmenováno na Velitelství divisní oblasti 2.<sup>1</sup> Vyšší velitelství 3 navázalo na činnost původního Velitelství VI. sboru sídlícího ve Spišské Nové Vsi. Sídlem Vyššího velitelství 3 se stal Prešov.

Fond VDO 2 – VV 3 je malý, zahrnuje 56 inventárních čísel, uložených v 11 kartonech. Úplně chybí pomocné knihy. Proto při tvorbě inventáře bylo nutné, pro lepší orientaci, u každého inventárního čísla poříditi seznam důležitějších spisů. Spisy byly rozděleny podle toho, které oddělení VDO 2 – VV 3 je zpracovávalo. Nejdůležitější je materiál 2. zpravodajského oddělení a obranného důstojníka. Materiál je seřazen buď podle jednacích čísel, nebo podle složek. Přibližně polovinu písemností tohoto fondu tvoří rozkazy, mezi nimiž jsou i rozkazy VI. sboru, a které byly ponechány ve třech exemplářích.

---

<sup>1</sup> Podrobněji jsou zachyceny změny, ke kterým v armádě tzv. „slovenského státu“ došlo, v úvodu k inventáři fondu VDO 1 – VV 1.

## Vyšší velitelství 3

1939 - 1944

### **Obsah**

	Inv. č.	Karton
<b>A Spisy:</b>		
I. oddělení – mobilizační spisy	1	1
– tajné spisy	2	1
II. oddělení – tajné spisy	3	1
III. oddělení – tajné spisy	4	1
IV. oddělení – tajné spisy	5	1
II. oddělení – důvěrné spisy	7-11	2-4
Doplňovací oddělení – důvěrné spisy	13	5
Hospodářská správa – důvěrné spisy	14	5
Intendance – důvěrné spisy	15	5
I. oddělení – důvěrné spisy	16	5
III. oddělení – důvěrné spisy	17-18	5
<b>B Rozkazy:</b>		
VI. sbor Spišská Nová Ves	19-22	6
Velit. skupiny Spišská Nová Ves	23	6
Vyšší velitelství 3	24-55	6-11
VV 3 – dislokační přehledy	56	11

**Vyšší velitelství 3 – Velitelství divisní oblasti 2**

Inv. č.		Čas. rozmezí	Sv.	Karton
1/1	I. oddělení – mobilizační spisy Došlé zprávy o pohotovosti - JPO III, dělostřelecký pluk 3, velitelství proviantního skladu 3, velitelství 3. divise	1940	1	1
1/2	I. oddělení – mobilizační spisy Došlé zprávy o pohotovosti – zbrojnice III, vojenská nemocnice 3, telegrafní prapor 2, automobilní pluk – oddíl III.	1940	1	1
2	I. oddělení – tajné spisy Současné poměry u útvarů východní části oblasti VI. sboru	1939	1	1
3/1	II. oddělení zpravodajské – tajné spisy čj. 2008 Dluhy gážistů	1940	1	1
3/2	II. oddělení zpravodajské – tajné spisy čj. 25127 Provokační akce s agentem 10 106/39 – návrh	1940	1	1
4	III. oddělení – tajné spisy Pokyny pro ostrou střelbu dělostřelectva v roce 1940	1940	1	1
5	IV. oddělení – tajné spisy Přehled a činnost správ – předloha	1944	1	1
6	Přílohy k čj. 38167 dův. zprav. – brožury Zpráva zvláštní komise pro zjištění a vyšetření okolností, za kterých byli německými fašistickými vetřelci postříleni v Katyňském lese zajatí polští důstojníci; J. V. Stalin – XXVI. výročí VŘSR; M. Kalinin – Slované a válka	1944	1	1

Inv. č.		Čas. rozmezí	Sv.	Karton
7	<p>II. oddělení zpravodajské – důvěrné spisy čj. 22010 – 22304</p> <p>Zatykače – říjen 1939; KLEIN E. – zproštění od vojenské služby; KERN J., SZABO O. – trestní oznámení; rozsudky pro vojenskou zradu; LUNIO V. – trestní oznámení; KUCSERA A. – podezření z vyzvědačství, provádění výslechnů; BEBČÁK P. – zběhnutí, podezření z vyzvědačství; LIZANEC M. – maďarský zběh; PETHÖ K. – amnestie; LUCÍK M. – civilní trest; BENZA Š. – stíhání; VLACHOVSKÝ O. – návrh do zajišťovacího tábora v Ilavě; SZABO J. – trestní oznámení; situační zpravodajské hlášení; BARANSKI B. a spol. – polští utečenci z Maďarska; polští utečenci z Maďarska; DOLGOŠ J. – zpravodajská činnost; nová organizace zpravodajství; polští utečenci z Maďarska – výslechové protokoly; výslechové protokoly; MINDŽÁK J. – maďarský zběh (několik spisů); PASSIA J. a ČERTÍK F. – odsouzení; HRUBÝ J., JOKEL Š., MACKO J. – utečenci z Maďarska</p>	1939	1	1
8/1	<p>II. oddělení zpravodajské, obranný důstojník – důvěrné spisy 32 2/3 – 46 7/2</p> <p>FRIČ E. – žádost o odeslání do pole; BALÁŽ J. – hlášení o odeslání do pole, KELLER Š. – zpráva; OPIELA F. – přemístění; KLAMPÁRIK Š. – ponechání; KOSIBA R. – žádost o přidělení; MICHALKO J. – přidělení obrannému důstojníku; HRMO J. – výměna; FRIČ E. – návrh na přemístění; HRMO J. a GAJAN Š. – výměna; FRIČ E. – přemístění; návštěvy cizích politických představitelů na Slovensku; pohraniční schůzky slovensko-polské a slovensko-maďarské; porady na župních úradech; porady okresních velitelů HG; složení daňové komise v Popradě – šetření; domovní prohlídky u gážístů – instrukce; hlášení o výsledku prohlídky u obranného referenta pěšího pluku 5 v Levoči; poměry u pionýrského praporu 2 v Michalovcích – anonymní udání; kontrola osob ve dnech 1. – 5. 3. 1942; seznam pašeráků v oblasti obranného důstojníka při VDO 2; SOPKO O. a ŠKRABAN Š. – pašování židů; SPIALKOVÁ A. z Gen. gouvernementu – převezení přes hranice; HUDEC J. – šetření; KRIŠTOFČÍK J. a spol. – pašování židů do Maďarska; poměry mezi dělníky na stavbě železnice Prešov – Strážské; dělnické stávky (Koterbachy, Kereštevje, Žakarovce); tajná protistátní organizace</p>	1942	1	2

Inv. č.		Čas. rozmězí	Sv.	Karton
8/2	<p>II. oddělení zpravodajské, obranný důstojník – důvěrné spisy 48 1/1 – 48 4/5</p> <p>DRENKO Š., MEDVEĎ J. – maďarští zběhové; FINGERLOS J. – maďarský zběh; MUSKA M. – maďarský zběh; RÖGLER J. – maďarský zběh; HUŇADY J., SEDLÁK L. – maďarští zběhové; MINARČÍK-PRIEKOPA J. – zběhnutí; KOPECKÝ J. – zběhnutí; JENCO M. – zběhnutí; FRANKO J. – zběhnutí; KUDLAŇÁK Š. – zběhnutí; LAKATOŠ Š. – zběhnutí; GRAUBERD J. – zběhnutí; ELBOGEN E. – zběhnutí; BERGER E. - zběhnutí; TYRALA J. – zběhnutí; BARNA E. – zběhnutí; KISS A. – zběhnutí; UHRÍN O. – zběhnutí; PAKOZDY J. – zběhnutí a krádež; MALOŠ J. – zběhnutí; CINEGE F. – zběhnutí; FERGEL M. – zběhnutí; KAZIMÍR J. – maďarský zběh; ALTMAN K. – zběhnutí; DUNKA G. – zběhnutí; ŽEMBA J. – zběhnutí; TURČAN M. – zběhnutí; ROSENWASER J. a TANNENBAUM N. – zběhnutí; ERDÉLY L. – zběhnutí; KRUŽELÁK T. – zběhnutí; LIPKO M. a TKÁČIK J. – zběhnutí; VALNICKÝ A. – zběhnutí; NEUMANN A. – zběhnutí; DOHODA J. – zběhnutí; STAREK B. – zběhnutí; HLIVA O. – zběhnutí; KUŠNIER O. – zběhnutí; CÍGER J. – zběhnutí; ELIÁŠ T., BLAŠKO J. – zběhnutí; KOVÁČ P. – zběhnutí; důstojníci zdržující se za hranicemi – šetření; maďarští vojenští zběhové – poskytování azylu; slovenští vojenští zběhové – postup při stopování</p>	1942	1	3
8/3	<p>II. oddělení zpravodajské, obranný důstojník – důvěrné spisy 48 4/6 – 48 5/3</p> <p>Situační hlášení o vojsku – srpen; PLANER A., ZORNOW G. – němečtí zběhové; AKSUK O. – ruský zběh; BOGNAR J. – útěk z německé pracovní organizace „Todt“; SCHOLTZ J. – maďarský zběh; PETRÁŠ J. – maďarský zběh; PUSKAS B. – maďarský zběh; DZIAK J. – maďarský zběh; KOZÁK J. – maďarský zběh; BALIČÍK J. – maďarský zběh; TOKARČÍK F. – maďarský zběh; BENÍZ M. – maďarský zběh; DEPKO J. – zběhnutí; FEDÁK J. – maďarský zběh; ŠTEINER M. Z. – maďarský zběh; HOZA J. – maďarský zběh; ŠINKO Š. – maďarský zběh; BALLA J. – maďarský zběh; BAKŠI A. – maďarský zběh; MLAVEC J. – maďarský zběh; PAŽÁK J. – maďarský zběh; DÉNES B. – maďarský zběh; TEGDA L. – maďarský zběh; KUKRÁK J. – maďarský zběh; VALLA P. – maďarský zběh;</p>	1942	1	3

Inv. č.		Čas. rozmezí	Sv.	Karton
8/3	<i>pokračování:</i> KEŠKENTI V., SZÜCS L. – maďarští zběhové; LIPČÁK M. – maďarský zběh; BEREŠ Z., KRIZÁK G., ČERVENĀK P. – maďarští zběhové; SÁMEL J. – maďarský zběh; PETRUS M. – maďarský zběh; BOGÁR K. – maďarský zběh; RÁKOSI J., POBRANYI J. – maďarští zběhové; BRANDABURA J., COPÁK M. – maďarští zběhové; APIAR M., ONDOVČÍK M. – maďarští zběhové; MAGUREÁN J. – maďarský zběh	1942	1	3
9	II. oddělení zpravodajské, obranný důstojník – důvěrné spisy vlastní + varia ZAMBOVÁ M., BORKY J. – podezření z vyzvědačství; PEJO A. - šetření	1943 -1944	1	3
10	II. oddělení zpravodajské, obranný důstojník Hlášení; situační zprávy; obranná situace; všeobecná obránná situace – prosinec 1942 – listopad 1943	1943	1	4
11	II. oddělení zpravodajské, obranný důstojník Situační zprávy; přehledy o politické situaci – prosinec 1943; březen - květen 1944	1944	1	4
12	Erlas des Finanzministers Přílohy k čj. 14417/int. 45	1945	1	5
13	Doplňovací oddělení – důvěrné spisy Výkazy gážistů v záloze k 14. 5. 1942	1942	1	5
14	Hospodářská zpráva Výkaz služebních příjmů gážistů – duben, květen 1944	1944	1	5
15	Intendance Rozpočtové výdaje na osobní platy civilních zaměstnanců a úrazové pojištění smluvních sil	1943	1	5
16	I. oddělení – důvěrné spisy Výkazy vojenských osob v činné službě	1939	1	5
17	III. oddělení důvěrné spisy čj. 61185 Osnova výcviku pěchoty	1939	1	5
18	III. oddělení – důvěrné spisy čj. 51647, 51700 Soupis zařízení vojenských zátiší	1940	1	5

Inv. č.		Čas. rozmezí	Sv.	Karton
<b>C. Rozkazy</b>				
19	VI. sbor Spišská Nová Ves, důvěrné rozkazy č. 1, 2 březen – duben 1939	1939	1	6
20	VI. sbor Spišská Nová Ves, domácí rozkazy březen – duben 1939	1939	1	6
21	VI. sbor Spišská Nová Ves, posádkové rozkazy 9. 3. – 1. 5. 1939	1939	1	6
22	VI. sbor Spišská Nová Ves, rozkazy č. 8, 9 únor – březen 1939	1939	1	6
23	Velitelství skupiny Spišská Nová Ves, denní rozkazy duben 1939	1939	1	6
24	Vyšší velitelství 3, zvláštní důvěrný rozkaz z 10. 6. 1939	1939	1	6
25	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy duben – prosinec 1939	1939	1	6
26	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy duben – prosinec 1939	1939	1	6
27	Vyšší velitelství 3, důvěrná nařízení květen 1939	1939	1	6
28	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy	1940	1	7
29	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy	1940	1	7
30	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy	1940	1	7
31	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy (chybí č. 8)	1941	1	8
32	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy leden – červen 1941	1941	1	8
33	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy (chybí č. 25) leden – červen 1941	1941	1	8
34	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy (chybí č. 2, 3, 6, 8) červen – prosinec 1941	1941	1	8
35	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy	1943	1	8
36	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy	1943	1	8



Inv. č.		Čas. rozmezí	Sv.	Karton
37	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy	1943	1	8
38	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy (chybí č. 7 – 22)	1943	1	8
39	Vyšší velitelství 3, zvláštní důvěrný rozkaz č. 3 srpen 1944	1944	1	8
40	Vyšší velitelství 3, důvěrné rozkazy – neúplné (pouze č. 33-35, 38-40, 43-50)	1944	1	8
41	Vyšší velitelství 3, domácí rozkazy květen - prosinec 1939	1939	1	8
42	Vyšší velitelství 3, rozkazy	1940	1	9
43	Vyšší velitelství 3, rozkazy, leden – září 1940	1940	1	9
44	Vyšší velitelství 3, rozkazy (chybí č. 139 – 141) leden – září 1940	1940	1	9
45	Vyšší velitelství 3, rozkazy: vel. 2. divise č. 1 – 42 z 3. 1. – 24. 6. VDO 2 č. 1 - 61 z 27. 6. – 30. 12.	1941	1	10
46	Vyšší velitelství 3, rozkazy vel. 2. divise č. 1 – 42 3. 1. – 24. 6. 1941	1941	1	10
47	Vyšší velitelství 3, rozkazy VDO 2 č. 1 – 61 27. 6. – 30. 12. 1941	1941	1	10
48	Vyšší velitelství 3, rozkazy	1942	1	10
49	Vyšší velitelství 3, rozkazy	1942	1	10
50	Vyšší velitelství 3, rozkazy	1942	1	10
51	Vyšší velitelství 3, rozkazy	1943	1	11
52	Vyšší velitelství 3, rozkazy	1943	1	11
53	Vyšší velitelství 3, rozkazy	1943	1	11
54	Vyšší velitelství 3, rozkazy	1944	1	11
55	Vyšší velitelství 3, rozkazy neúplné (pouze č. 34, 40-44)	1944	1	11
56	Vyšší velitelství 3, dislokační přehledy	1939	1	11

## Rejstřík jmenný

<b>Jméno</b>	<b>Inv. č./ podčíslo</b>	<b>Jméno</b>	<b>Inv. č./ podčíslo</b>
Aksuk	8/3	Fedák	8/3
Albrecht	8/1	Fergel	8/2
Altman	8/2	Fingerlos	8/2
Apiar	8/3	Franko	8/2
		Frič	8/1
<b>B</b> akši	8/3		
Baláž	8/1	<b>G</b> ajan	8/1
Baličík	8/3	Grauberd	8/2
Balla	8/3		
Baranski	7	<b>H</b> liva	8/2
Barna	8/2	Hoza	8/3
Bebčák	7	Hrmo	8/1
Beníz	8/3	Hrubý	7
Benza	7	Hudec	8/1
Bereš	8/3	Huňady	8/2
Berger	8/2		
Blaško	8/2	<b>J</b> enco	8/2
Bogár	8/3	Jokel	7
Bognar	8/3		
Borky	9	<b>K</b> azimír	8/2
Brandabura	8/3	Keller	8/1
		Kern	7
<b>C</b> íger	8/2	Keškenti	8/3
Cinege	8/2	Kiss	8/2
Copák	8/3	Klampárik	8/1
		Klein	7
<b>Č</b> ertík	7	Kopecký	8/2
Červeňák	8/3	Kosiba	8/1
		Kováč	8/2
<b>D</b> énes	8/3	Kozák	8/3
Depko	8/3	Krištofčík	8/1
Dohoda	8/2	Križák	8/3
Dolgoš	7	Kruželák	8/2
Drenko	8/2	Kucsera	7
Dunka	8/2	Kudlaňák	8/2
Dziak	8/3	Kukrák	8/3
		Kušnier	8/2
<b>E</b> lbogen	8/2		
Eliáš	8/2		
Erdély	8/2		

<b>Jméno</b>	<b>Inv. č./ podčíslo</b>	<b>Jméno</b>	<b>Inv. č./ podčíslo</b>
Lakatoš	8/2	Rákosi	8/3
Lipčák	8/2	Rögler	8/2
Lipko	8/2	Rosenwaser	8/2
Lizanec	7		
Lucík	7	Sámel	8/3
Lunio	7	Sedlák	8/2
		Scholtz	8/3
Macko	7	Sopko	8/2
Magureán	8/3	Spialková	8/1
Maloš	8/2	Starek	8/2
Medved'	8/2	Szabo	7
Michalko	8/1	Szücs	8/3
Mínarčík	8/2		
-Priekopa		Šimko	8/3
Mindžák	7	Škraban	8/1
Mlavec	8/3	Šteiner	8/3
Muska	8/2		
		Tannenbaum	8/2
Neumann	8/2	Tegda	8/3
		Tkáčik	8/2
Ondovčík	8/3	Tokarčík	8/3
Opiela	8/1	Turčan	8/2
		Tyrala	8/2
Pakozdy	8/2		
Passia	7	Uhrín	8/2
Pažák	8/3		
Pejo	9	Valla	8/3
Pethö	7	Valnický	8/2
Petráš	8/3	Vlachovský	7
Petrus	8/3		
Planer	8/3	Zambová	9
Pobranyi	8/3	Zornow	8/3
Puskas	8/3		
		Žemba	8/2

## Rejstřík věcný a místní

<b>Heslo:</b>	<b>Inv. č./podčíslo:</b>
Agenti	3/2
Akce – provokační	3/2
Automobilní pluk, oddíl III. – zpráva o pohotovosti	1/2
<b>Brožury</b>	6
<b>Dělníci – poměry</b>	8/1
Dělníci – stávky	8/1
Dělostřelectvo – ostré střelby	4
Dělostřelecký pluk 3 – zpráva o pohotovosti	1/1
Důstojníci zdržující se za hranicemi	8/2
<b>Gážisté</b>	3/1
Gážisté – domovní prohlídky	8/1
Gážisté – příjmy	14
Gážisté – v záloze	13
<b>Hlášení situační – zpravodajské</b>	7, 10
Hlášení situační – o vojsku	8/3
Hlinkova garda – okresní velitelé	8/1
<b>Intendance</b>	15
<b>JPO 3 – zpráva o pohotovosti</b>	1/1
<b>Kontrola osobní</b>	8/1
Nemocnice vojenská 3 – zpráva o pohotovosti	½

<b>Heslo:</b>	<b>Inv. č./podčíslo:</b>
Oddělení I. – důvěrné spisy	16
Oddělení I. – mobilizační spisy	1/1, 1/2
Oddělení I. – tajné spisy	2
Oddělení II. – důvěrné spisy	9
Oddělení II. – tajné spisy	3/1-2
Oddělení III. – důvěrné spisy	17, 18
Oddělení III. – tajné spisy	4
Oddělení IV. – tajné spisy	5
Oddělení doplňovací – důvěrné spisy	14
Organizace – tajné, protistátní	8/1
Osoby podezřelé z vyzvědačství	7
Osoby vojenské – v činné službě	16
<b>Pašeráci – oblast VDO 2</b>	8/1
Pěchota – výcvik	17
Pěší pluk 5 – obranný referent	8/1
Pionýrský prapor 2 – poměry	8/1
Pojištění úrazové	15
Poprad – daňová komise	8/1
Protokoly výslechové	7
Představitelé političtí – návštěvy na Slovensku	8/1
Přehledy – politická situace	11
<b>Rozkazy – důvěrné VV 3</b>	25-38, 40
Rozkazy – domácí VV 3	41
Rozkazy – obyčejné VV 3	42-55
Rozkazy – zvláštní důvěrné VV 3	24, 39
Rozkazy – VI. sbor Spišská Nová Ves	19-22
Rozkazy – velitelství skupiny Spišská Nová Ves	23
<b>Sbor VI. – poměry u útvarů</b>	2
Schůzky pohraniční – slovensko-maďarské	8/1
Schůzky pohraniční – slovensko-polské	8/1

<b>Heslo:</b>	<b>Inv. č./podčíslo:</b>
Situace obranná	10
Sklad proviantní 3 – zpráva o pohotovosti	1/1
Spisy důvěrné – II. oddělení	9
Spisy mobilizační – I. oddělení	1/1-2
Spisy tajné – I. oddělení	2
Spisy tajné – II. oddělení	3/1-2
Spisy tajné – III. oddělení	4
Spisy tajné – IV. oddělení	5
Správa hospodářská	14
Správy – činnost	5
Stávky	8/1
Telegrafní prapor 2 – zpráva o pohotovosti	1/2
Úřady župní – porady	8/1
Utečenci polští z Maďarska	7
Varia	9
Velitelství 3. divise – zpráva o pohotovosti	1/1
Vyšší velitelství 3 – dislokační přehled	56
Výcvik	17
Zaměstnanci civilní – platy	15
Zátiší vojenská – zařízení	18
Zatýkače	7
Zběži vojenští – maďarští	8/2
Zběži vojenští – slovenští	8/2
Zbrojnice III – zpráva o pohotovosti	1/2
Zpravodajství – nová organizace	7
Zprávy o pohotovosti	1/1-2
Zprávy situační	10, 11
Železnice Prešov–Strážské	8/1